

Poretrykksmåling som et oppfølgingsverktøy

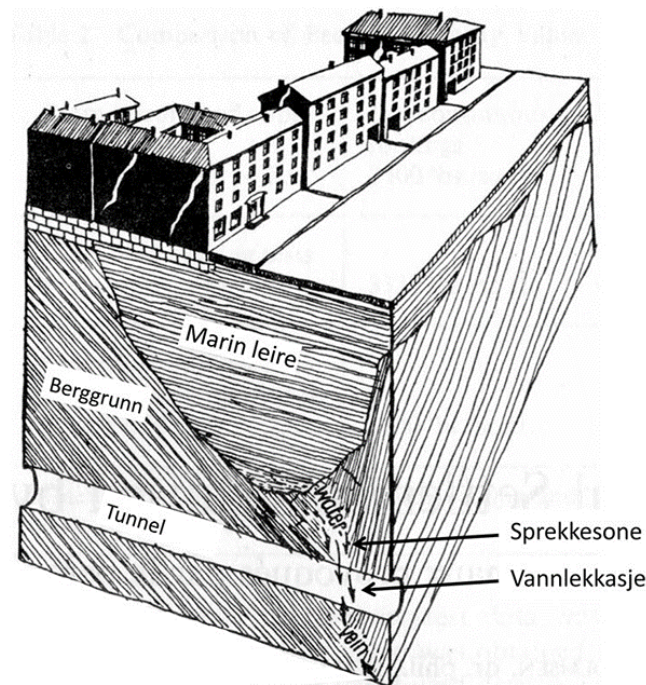
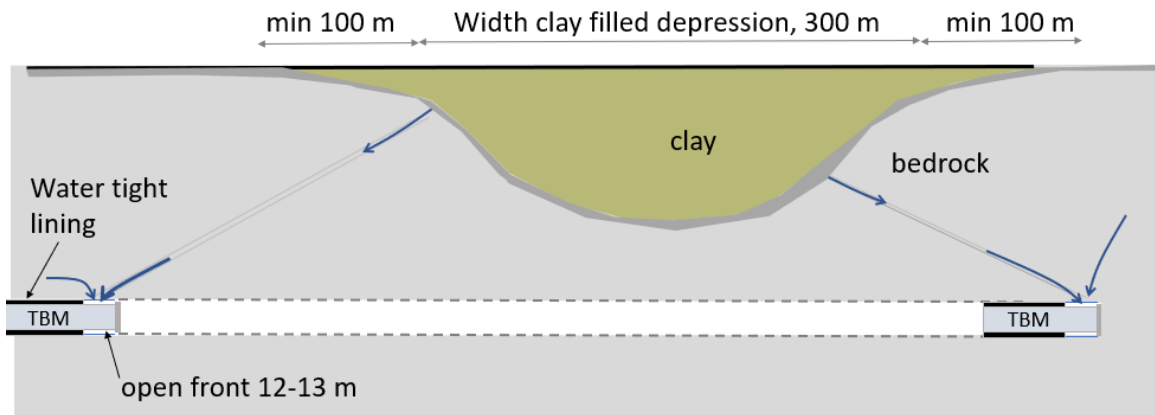
3. mars 2022 / Under Oslo del 3

Professor Kristin H. Holmøy (NTNU, Institutt for geovitenskap og petroleum)

PhD. Jenny Langford og MSc. Eivind Stein (NGI)

Agenda

1. Vannlekkasjer og setningsproblematikk
2. Utfordringer med dagens praksis / oppfølging
3. Aktiv bruk av poretrykksmålinger
4. Avsluttende kommentarer

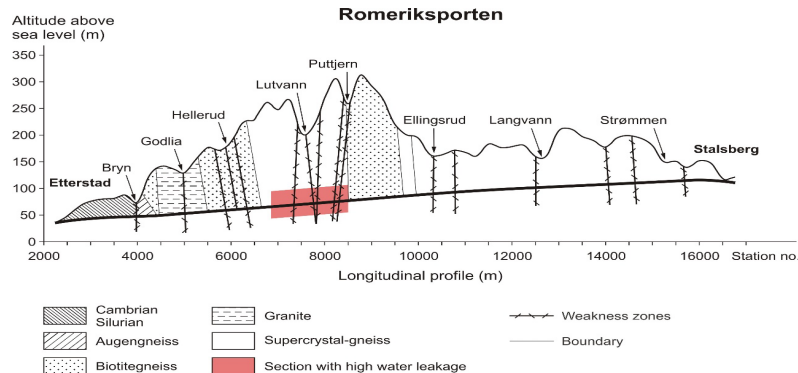

1. Vannlekkasjer og setningsproblematikk

➤ Vannlekkasjer i tunneler/undergrunnsanlegg:

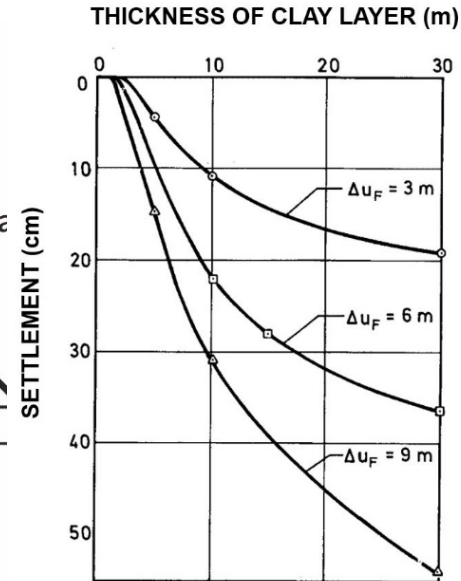
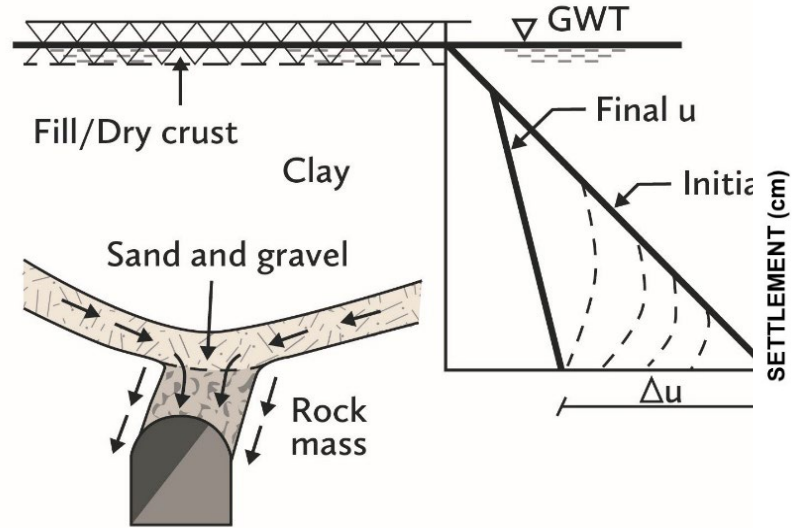
- Grunnvannssenking
- **Poretrykksreduksjon og fare for setninger og skader**
- Skade på ytre miljø (flora/fauna)
- Skade på kulturminner / fundamentering med treflåter

➤ Vanskelig å ha kontroll

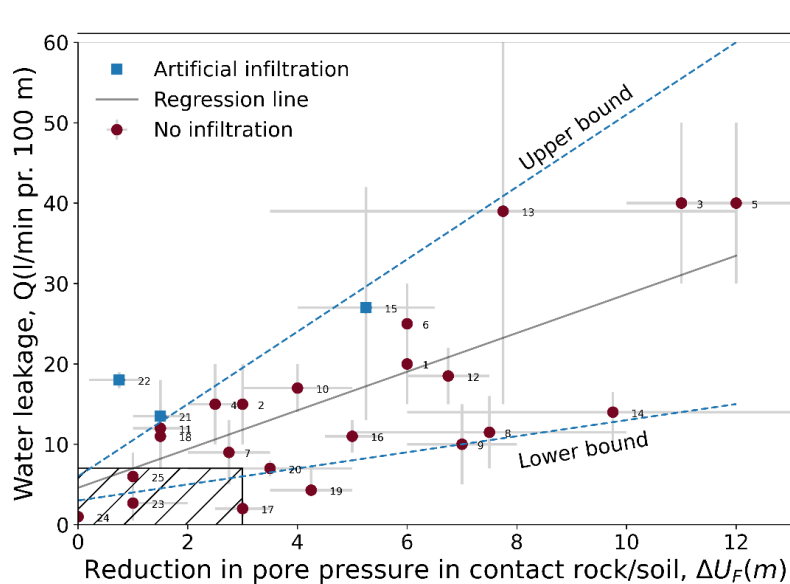

Geologien bestemmer risikoen for setninger

- Løsmassene
 - type og tykkelse
 - drenerende lag?
- Bergmassen
 - Svakhetssoner / oppspr.
 - Vannførende gang b.a.
- Overgang berg og løsmasser
- Bygninger ømfintlige?
- (Nedbør / nedbørfelt)

Sammenheng mellom innlekkasjer og poretrykksreduksjon?

1: NSB - Stortinget stasjon (1975)	14: Romeriksporten, Ellingsrud (1997)
2: NSB - Arbiensgt. (1979)	15: Tåsentunnelen (1998)
3: NSB - Parkvn. (1979)	16: Rælingstunnelen (1997)
4: NSB - Gyldenløvesgt. (1979)	17: Bekkestutunnelen, Gjøannes (1994)
5: NSB - Frogner (1979)	18: Bekkestutunnelen, Egne hjem (1994)
6: NSB - Erling Skjalgsonsgt. (1979)	19: Lørentunnelen (2013)
7: OVK Majorstua- Kirkeveien (1977)	20: T-baneringen Ullevål-Nydalen (2002)
8: OVK Lysaker-Majorstua (1982)	21: Fjellinjen Vest (1989)
9: Granfoss, Lysaker (1991)	22: Nye Nationaltheatret st. (1997)
10: Granfoss, Ullern (1991)	23: Bærumstunnelen Lysaker-Sandvika (2009)
11: Romeriksporten, Bryn (1997)	24: NSB - National. - Skøyen (etterinj.) (1979)
12: Romeriksporten, Godlia (1997)	25: Statsbygg-energy (2020)
13: Romeriksporten, Hellerud (1997)	

Dagens praksis: tettekrav og oppfølging

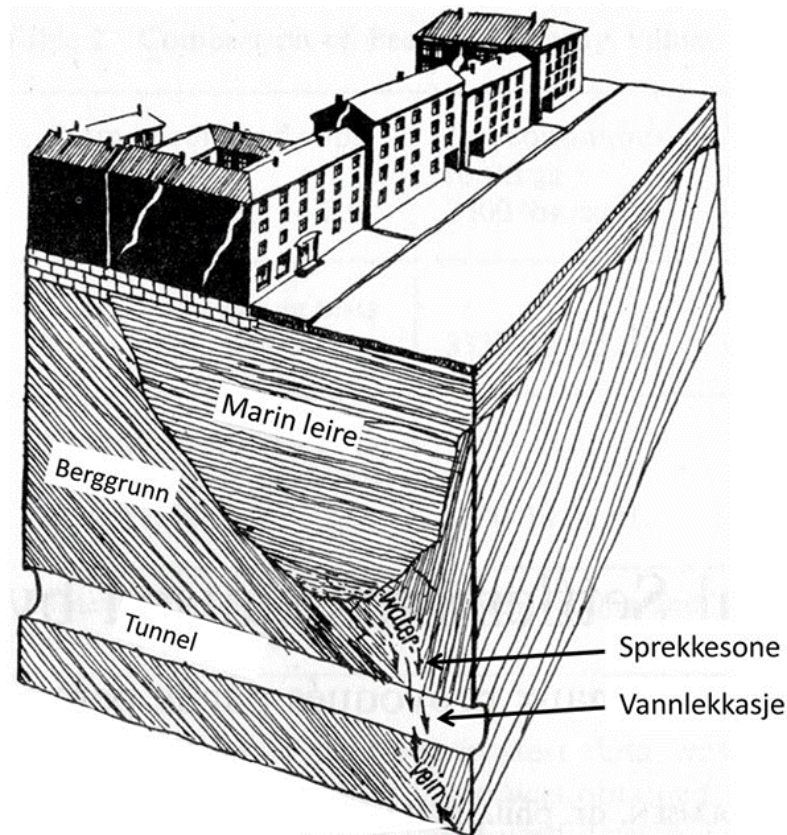
(Etter SVV Publikasjon 103)

1. Hva er maksimal akseptabel setning for bebyggelse?
2. Forundersøkelser
 - Kartlegging dyprenner
 - Grunnundersøkelser (sonderinger, prøvetaking)
 - Måling av poretrykk ved berg
 - Tolkning av setningsegenskaper
3. Beregner maksimal tillatt reduksjon av poretrykk
4. Fastsettelse av tetthetskrav q [l/min/100 m] for tunnel
5. Vurdering av omfang av forinjeksjon / behov for vanninfiltrasjon?
6. **Oppfølging - vannlekkasjer i tunnel og poretrykksmålinger**

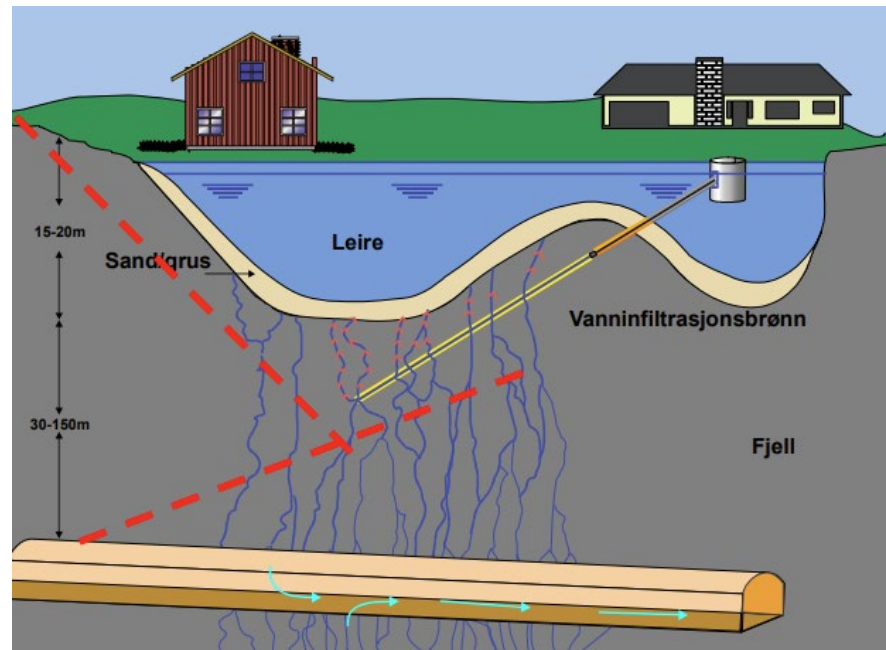
2. Utfordringer med dagens praksis og oppfølging

- Vannlekkasjemålinger i tunnelen
 - Vanskelig å kontrollere resultat
 - Kontrollhull
 - Vannlekkasjemålinger bak stuff
 - Maks innlekkasje krav for delstrekninger
 - Komplekse anlegg
 - Tidsaspektet - vannmålingene kommer for seint?
- Poretrykksmålinger
 - For få?
 - Influensområde usikkert / plassering optimalt?
 - Ikke kontinuerlig oppfølging
 - Ikke laget alarmnivå og beredskapsplan
- Vanninfiltrasjon
 - Ikke brukt aktivt (må være testet ut og klar for bruk)

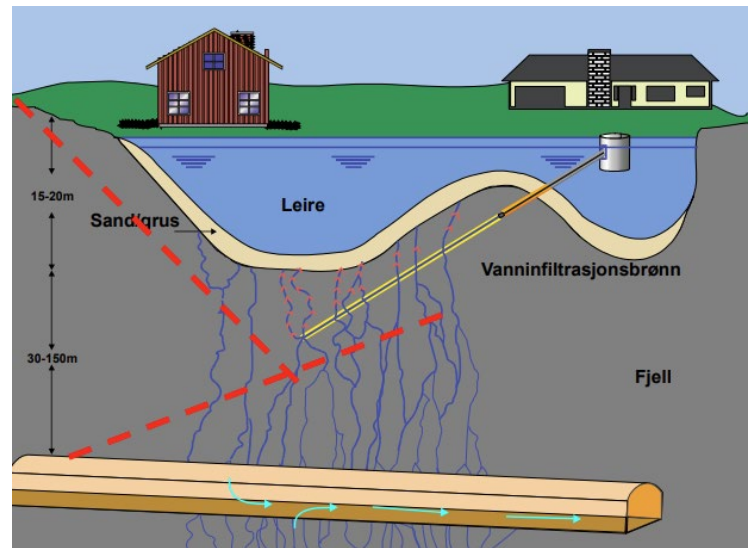
3. Aktiv bruk av poretrykksmålinger

- Sammenstille berggrunnsgeologi og løsmassetykkelser
- Starte piezometermålinger tidligere
- Nedbørsdata / nedbørfelt
- Lage prognoser for forventet poretrykksendring
- Installere vanninfiltrasjonsbrønner – testing viktig
- Utføre pumpetester (hvordan responderer piezometere?)

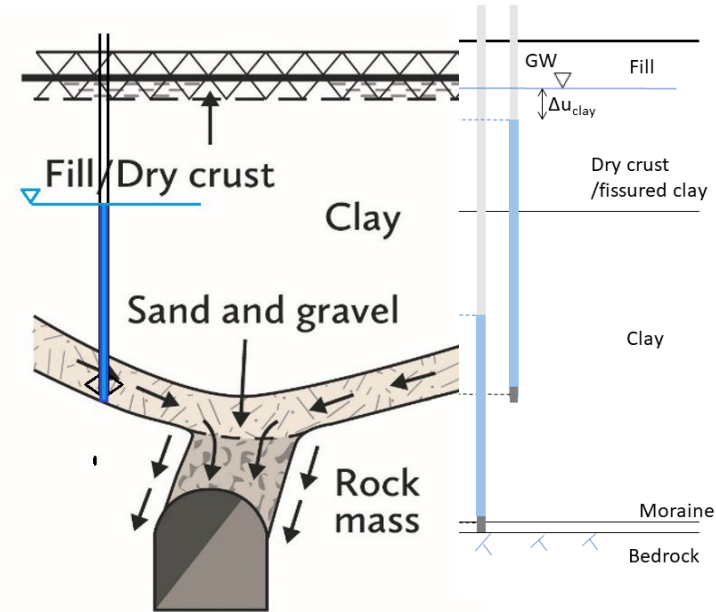

Aktiv bruk av poretrykksmålinger

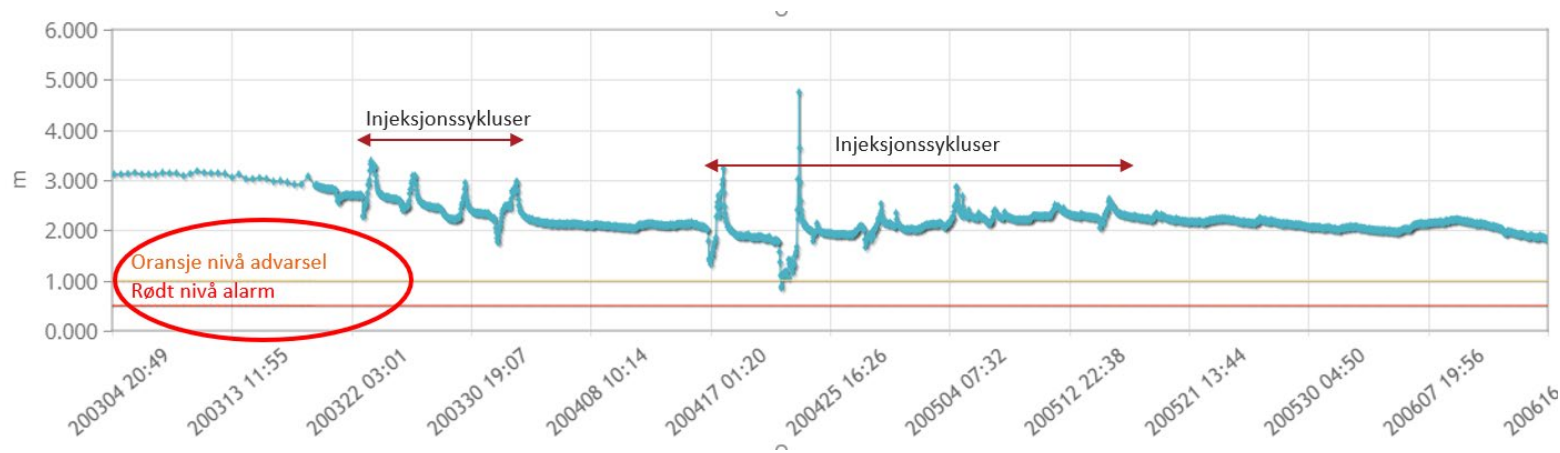
- Poretrykksmålinger i sanntid
 - Nettbasert – tilgjengelig «sanntid»
 - Bedre kontroll og mulighet for å justere injeksjonsopplegg
- Alarm nivå
 - Trafikklys modell (gult og rødt nivå) - ved gitte grenser
 - Tilhørende beredskapsplan
- Dette krever:
 - Tilstrekkelig antall piezometere
 - Tydelig ansvarsfordeling
 - Langsiktig oppfølging
 - Kvalitet og kompetanse i alle ledd

Eksempel: poretrykksmålinger over tid

Eksempel: Poretrykksutvikling i forhold til injeksjonssykluser og alarmnivå

4. Avsluttende kommentarer

- Viktig å skaffe seg en god oversikt
- Utføre tilstrekkelig med undersøkelser
 - Hvor er setningsfaren størst?
- Installere piezometere
 - I god tid
 - Tilstrekkelig antall
 - Riktig plassering
- Aktiv bruk av piezometere kan optimalisere injeksjonsinnsatsen
 - Tett nok – samtidig som man unngår setningsskader
- Samarbeid mellom byggherrene
 - Dele på resultater av piezometermålinger over tid